

Kesäaika

Olemme taas saaneet opetella nousemaan kesken makeimpien aamu-unien. Aamupalalle ja töihin, ei sohvalle löhöämään kuten Wagner. On taas kesäaika.

Aikakirjojen mukaan amerikkalainen Benjamin Franklin esitti ajatuksen kesäajan hyödyistä vieraillessaan Pariisissa vuonna 1784. Hän perusteli ajatustaan kynttilöiden ja lamppuöljyn säästöllä. Englannin kielessä ideaa kuitenkin kutsuttiin alusta alkaen päivänvalon säästämiseksi tai päivänvalon tuhlauksen estämiseksi.

Kesti yli sata vuotta, ennen kuin päivänvalon säästämistä yritettiin. Englantilainen herra Willett ehdotti vuonna 1907, että kelloja siirrettäisiin 20 minuuttia eteenpäin huhtikuun neljänä peräkkäisenä sunnuntaina, siis yhteensä 80 minuuttia. Samanlainen korjaus toiseen suuntaan tehtäisiin jälleen syyskuussa.

Ensimmäisen maailmansodan aiheuttaman polttoainepulan ahdistamana kesäaika kokeiltiin viimein Saksassa ja Englannissa, mutta erityisesti maanviljelijät vastustivat sitä verisesti. Vesiviranomaisetkin ilmoittivat nousu- ja laskuvesiajat edelleen GMT:ssä. Viimeinen niitti kesäajan arkkuun tuli, kun juuri kellojen siirron aikaan syntyneiden kaksosten viralliset rääkäisyajat tulivat kirjoihin väärin päin.

Kuten tiedetään, kesäaika kokeiltiin Suomessa vuonna 1942, mutta kunnolla se meillä otettiin käyttöön vasta vuonna 1981. Tulimme tosin vähän jälkijunassa. Silloin Britannia ja muu Eurooppa siirtyivät takaisin normaaliaikaan eri tahdissa, Eurooppa syyskuussa ja Englanti lokakuussa. Sittemmin Englanti sai jyrättyä oman systeeminsä muualle Eurooppaan. Liekö Britannian ainoa saavutus Euroopan Unionissa!

Kesäaika perustellaan tietysti energian säästöllä, mikä tutkimusten mukaan oikeasti pitää paikkansa. Asian voi hyvin sisäistää, kun ajattelee, että pimeän iltatunnin paikalle pannaan valoisa aamutunti. Me, jotka harrastamme jotakin valoa vaativaa iltahommaa kuten tenniksen peluuta ulkona, hyödyimme kesäajasta joka pelipäivä. Etelämpänä Keski-Euroopan leveysasteilla etu tuntuu vielä suuremmalta.

No miksei vain herättäisi tuntia aikaisemmin ja muutettaisi kaikkien yhteiskunnan toimien alku- ja loppuaikoja tunnilla? Ei pelaisi. Tosin matkamiehet joutuvat keväisin ja syksyisin tämän tapaiseen ruljanssiin, koska eri puolilla maailmaa kellot siirretään eri päivinä.

Euroopan Unionissa kesäajasta on tehty pysyvä päätös. Tai paremminkin, näin eletään, kunnes toisin päätetään. Kesäajan vaikutuksista on sovittu tehtäväksi selvitys vuoden 2007 aikana. Jo nyt on tutkittu vakavasti muiden muassa kesäajan vaikutusta liikenneturvallisuuteen, mutta vaikutusta puoleen tai toiseen ei ole löytynyt.

Jotta ihminen eläisi luonnon tahdissa ja voisi hyvin, kellon pitäisi auringon yläasennossa näyttää noin kahtatoista. Tässä kesäaikana mennään huonoon suuntaan. Keskipäivällä kellot näyttävät läntisimmässä Suomessa lähes kahta iltapäivällä. Helsingin yliopiston almanakkalaitos onkin esittänyt virallisesti huolensa tämän johdosta.

Nykyään yli 70 maata soveltaa kesäaika. Ehkäpä tärkeimmät ulkopuolelle jättäytyneet ovat Kiina ja Japani.

pajen